

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
D E C I Z I E

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, avocatul Andrei Briceac în numele inculpatului și ultimul, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală, în privința lui

*Miron Valeriu XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.08.2016 până la 23.07.2018;

Instanța de apel de la 07.09.2018 până la 06.02.2019;

Instanța de recurs de la 19.04.2019 până la 26.06.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 23 iulie 2018, Valeriu Miron a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport, pe un termen de 3 ani.

Potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului, a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de avocatul Victor Zagaiciuc în numele părții vătămate Victor Țărălungă și s-a dispus încasarea de la Valeriu Miron în beneficiul lui Victor Țărălungă prejudiciul material în suma de 14 269 lei și prejudiciul moral în suma de 60 000 lei.

S-a dispus încasarea de la Valeriu Miron în beneficiul lui Victor Țărălungă suma de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Valeriu Miron la 19.05.2014, aproximativ la ora 10:35 min., se deplasa cu automobilul personal de model „Mercedes” cu numere de înregistrare XXXXX, pe str. N. Testemițeanu din direcția str. C. Vîrnab spre str. Inculeț mun. Chișinău. În timpul deplasării ajungând în preajma casei de locuit nr. 21 de pe str. N. Testemițeanu, conducătorul auto Valeriu Miron, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare al traficului rutier, iluminarea, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele art. 22 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier, care în alin. (4) stipulează, că: *Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să sigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic*, nu a apreciat corect situația reală pe carosabilul în care se afla vehiculul la momentul respectiv, prin ce a ignorat cerințele pct. 45 alin. (1), (2) al aceluiași Regulament care prevede, că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, la fel, a încălcat și pct. 3 Capitolul 1 Dispoziții Generale al Regulamentului circulației rutiere care stipulează că, participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente, dar, continuând deplasarea și ca urmare a comis tamponarea pietonului Victor Țarălungă, care traversa partea carosabilului străzii N. Testemițeanu, din stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului Mercedes E 200.

În rezultatul accidentului rutier conform Raportului de expertiză medico-legală nr. nr. 1716/D din 14.07.2014, Victor Țarălungă s-a ales cu vătămări corporale manifestate prin fractura deschisă cominutivă a ambelor oase a gambei stângi în 1/3 medie cu deplasarea fragmentelor. Fractura tasata a vertebrei L3, gr. I de tasare, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare gravă.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Valeriu Miron a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență o vătămare corporală gravă a integrității corporale unei persoane, adică infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-l recunoaște culpabil pe Valeriu Miron în baza prevederilor art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, suspendarea condiționată a pedepsei aplicate lui Valeriu Miron, este o pedeapsă prea blândă, or, instanța nu a luat în considerație faptul că, inculpatul a comis o infracțiune care se clasifică ca o infracțiune gravă și în urma căreia a pătimit grav o persoană.

Mai mult ca atât, în cadrul urmăririi penale și examinării judecătorești s-a constatat că Valeriu Miron, dispunea de posibilitate tehnică de a evita tamponarea obstacolului (pietonului) aplicând metoda frânării, fapt confirmat de raportul de expertiză nr.34/12/1-R-1297 din 22.03.2016, a CTC și EJ a IGP a MAI.

Totodată, procurorul a menționat că, inculpatul nu a recunoscut vina înaintată, nu a recuperat părții vătămate paguba cauzată și nu a conștientizat fapta care a comis-o și urmările grave care au survenit în urma acțiunilor neglijente, astfel, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate inculpatului nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei prin închisoare.

3.1. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Andrei Briceac în numele inculpatului Valeriu Miron a declarat apel, prin care a solicitat repunere în termen, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind achitarea lui Valeriu Miron de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal. Totodată, apărătorul a mai solicitat respingerea integrală a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată, ca fiind neîntemeiată și tardivă.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că la baza întocmirii rapoartelor de expertize auto-tehnice au stat doar presupuneri și date inexacte care nu corespund realității.

De asemenea, a menționat că, datele obținute în urma experimentului privitor la distanța de 9,7 m și 9,0 sunt eronate și se combat cu declarațiile părții vătămate depuse anterior.

Totodată, avocatul a susținut că, partea acuzării nu a adus suficiente probe în susținerea poziției sale. Simpla tamponare a pietonului nu demonstrează că făptuitorul a acționat cu vinovăție.

Mai mult, apărătorul a susținut că, instanța de fond a încălcat grav principiul egalității armelor într-un proces penal, astfel, la etapa premergătoare a efectuării ambelor expertize, organul de urmărire penală nu a invitat partea apărării să formuleze careva întrebări expertului spre soluționare sau să propună expertul său. La faza judecării cauzei penale, instanța de judecată a respins toate cererile părții apărării privitor la efectuarea expertizei judiciare repetate și audierea persoanelor care au întocmit sau au contribuit la efectuarea expertizei la etapa de urmărire penală.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, avocatul a menționat că, aceasta este neîntemeiată, or, o cerință obligatorie a reparării prejudiciului material și celui moral este vinovăția făptuitorului, la caz, susține că Valeriu Miron nu este vinovat de producerea prejudiciului deoarece nu a avut posibilitatea tehnică să evite tamponarea cu pietonul.

De asemenea, a indicat că, dreptul la acțiunea în repararea prejudiciului se prescrie în termenul general de prescripție de 3 ani. Prescripția dreptului la acțiune în repararea prejudiciului cauzat printr-o faptă ilicită începe să curgă de la data când persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască atât prejudiciul, cât și pe cel care este obligat să-l repare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, au fost respinse apelurile declarate de către procuror și avocatul Andrei Briceac în numele inculpatului Valeriu Miron, ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul Valeriu Miron este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, or, împrejurările ce dovedesc în afara oricărui dubii vinovăția acestuia de comiterea faptei penale incriminate, care au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la motivele invocate de partea apărării, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului, acesta urma să fie achitat de sub învinuirea adusă, instanța de apel a conchis că, prima instanță nu a comis careva

erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale.

Instanța de apel a menționat că, aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului Miron Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală.

Astfel, instanța de apel examinând probatorul administrat, a constatat ca dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului prin următoarea sistemă de probe: *declarațiile părții vătămate Victor Țarălungă (Vol.II, f.d.51-52), declarațiile martorilor Vasile Gordei (Vol.II, f.d.53-54), Iurie Ghițu (Vol.II, f.d.55-56), Maxim Gore (Vol.II, f.d.57-59); procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 19.05.2014 (Vol.I, f.d.9); raportul de expertiză medico-legală nr.1716/D din 14.07.2014 (Vol.I, f.d.30); raportul de expertiză nr.34/12/1 -R-1297 din 22.03.2016 (Vol.I, f.d.141-144); raportul de expertiză nr. 10385 din 04.12.2014 (Vol.I, f.d.72-74).*

Obiectul juridic al infracțiunii comise de către Valeriu Miron și-a găsit confirmare integrală și nemijlocit prin raportul de expertiză medico-legală nr.1716/D din 14.07.2014, potrivit căruia, urmare a accidentului rutier, Victor Țarălungă, s-a ales cu vătămări corporale, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare gravă.

Cu privire la latura obiectivă, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit încălcarea de către inculpatul Valeriu Miron a cerințelor pct. 45 alin. (2) al Regulamentul Circulației Rutiere care prevede că „*conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului*”.

Astfel, instanța de apel a respins ca fiind nefondate alegațiile apărării de referință la faptul că de către instanța de fond nu s-au specificat care anume ar fi încălcările pretins a fi admise de către Valeriu Miron, în situația în care conform probatoriului administrat la caz, și-a găsit confirmarea anume ignorarea de către inculpat a stării psihofiziologice care a influențat atenția și reacția sa în momentul producerii accidentului rutier, în contextul în care anume acești factori au influențat imprudența inculpatului în momentul tamponării, astfel că în acest caz, atenția și reacția inculpatului au fost scăzute anume datorită factorului psihofiziologic ce a

determinat atitudinea neconștiincioasă a inculpatului față de obligațiunile sale în calitate de conducător al mijlocului de pericol social sporit.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut faptul că un alt factor care a influențat producerea accidentului rutier la caz este și ignorarea de către inculpatul Valeriu Miron a dexterității în conducere, care înainte de producerea accidentului rutier i-ar fi permis acestuia să prevadă nemijlocit impactul, de vreme ce inculpatul a reiterat că pe banda opusă a drumului era ambuteiaj, situație care în mod obligatoriu îl impunea pe inculpat să manifeste o atenție sporită și să conștientizeze un eventual pericol rutier.

La fel de către inculpatul Valeriu Miron a fost ignorată și obligație de a reduce viteza și chiar de a opri automobilul condus în momentul în care dânsul a văzut partea vătămată, de vreme ce nu și-a găsit confirmare faptică alegația susținută de către inculpat și apărătorul acestuia, precum că Victor Țarălungă ar fi ieșit pe neașteptate după microbuz, în contextul în care atât pătimitul, cât și martorii audiați au confirmat contrariul, și anume că în momentul când pătimitul a început să traverseze strada, nu erau alte unități de transport pe partea carosabilă din sens opus față de sensul deplasării automobilului inculpatului, însă în cele din urmă a fost tamponat de către automobilul condus de către inculpatul Valeriu Miron.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art. 264 Cod penal, se caracterizează prin intenție sau imprudență față de fapta prejudiciabilă și numai prin imprudență față de urmările prejudiciabile .

Sub acest aspect, la soluționarea, în contextul calificării faptei, a problemei privind posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, instanța de apel a menționat că, trebuie de reieșit din aceea că, în fiecare caz concret, momentul de apariție a pericolului pentru siguranța traficului se stabilește cu luarea în considerare a situației rutiere care a precedat accidentul rutier. Doar din momentul în care apare posibilitatea obiectivă ca conducătorul mijlocului de transport să descopere pericolul se poate atesta apariția pericolului pentru siguranța traficului.

În aserțiunea circumstanțelor enunțate, instanța de apel a remarcat că nu și-a găsit confirmare alegația apărătorului de referință la faptul că în acest caz partea vătămată Victor Țarălungă ar fi fost vinovat de comiterea accidentului rutier, în contextul în care această versiune este una pur subiectivă, or, chiar și dacă pătimitul a traversat strada într-un loc interzis, acest fapt nu exonerează conducătorul auto de obligație de respectare a exigențelor în conducere, de vreme ce survenirea vătămarilor corporale grave la pătimitul Victor Țarălungă se datorează anume imprudenței manifestate de către Valeriu Miron în timpul conducerii.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat motivul invocat de către apărătorul inculpatului cu privire la declarațiile martorului Gore Maxim din 22 august 2014, care ar fi indicat că pietonul traversa strada prin spatele unui autobus (rutieră) care s-a oprit în ambuteiaj, că intervalul din partea stângă a automobilului în care se deplasa și autobuzul din spatele căruia a apărut pietonul era aproximativ 1,5 metri (un metru și jumătate), iar din cele sus indicate conchide că câmpul de vizibilitate real, raportat la situația rutieră din momentul producerii accidentului a fost de 1,5-2,0 metri.

În acest context, instanța de apel a subliniat că conform raportului de expertiză nr.34/12/1 -R-1297 din 22.03.2016, a CTC și EJ a IGP a MAI, din punct de vedere tehnic, pentru condițiile în care pietonul a parcurs distanța de 9.0-9.7 metri în timp 5.13-5.35 sec. (din momentul declanșării obstacolului pentru circulație în câmpul de vizibilitate a conducătorului și până la momentul tamponării), conducătorul autoturismului „Mercedes E200”, deplasându-se cu viteza de 50 km/h dispunea de posibilitate tehnică de a evita tamponarea obstacolului (pietonului) aplicând metoda frânării. Iar pentru condițiile în care pietonul a parcurs distanța de 2.0 metri în timp de 0.84 sec, conducătorul autoturismului menționat, deplasându-se cu viteza de 25 km/h, nu dispunea de posibilitate tehnică de a evita tamponarea obstacolului (pietonului) aplicând metoda frânării.

De altfel, și martorul Iurie Ghițu a afirmat că *„în luna mai 2014, se afla pe teritoriul magazinului nr. 1 amplasat în mun. Chișinău pe str. N. Testemițeanu, discuta afară cu un prieten, despre un microbuz care a fost parcat lângă magazinul nr. 1, pe parcursul discuției a observat că din partea opusă s-a pornit o persoană cu pas normal ca să traverseze strada, la jumătatea străzii el a accelerat mișcarea, după care el a dispărut după microbuz, s-a auzit o lovitură și el și-a dat seama că a avut loc un accident rutier. S-a apropiat la fața locului, unde pe pământ se afla un pieton cu piciorul rupt, pantalonul acestuia era în sânge, iar automobilul de model Mercede E200 a staționat aproximativ la 3 metri distanță de la locul accidentului”*.

Relatările atât ale pătimitului, cât și ale martorilor vizați supra demonstrează că, ambuteiaj din sensul opus relativ deplasării automobilului condus de inculpat, nu era, iar în momentul impactului, partea vătămată Victor Țarălungă, practic finaliza traversarea părții carosabile a străzii, lucru care nu poate fi infirmat prin alte probe.

În continuare, instanța de apel a respins argumentul avocatului privind faptul că datele obținute în urma experimentului privitor la distanța de 9,7 m și 9,0 sunt eronate și se combat cu declarațiile părții vătămate depuse anterior. Potrivit raportului de expertiză din 04 decembrie 2014 s-a constatat că, din declarațiile pietonului Victor Țarălungă, a parcurs o distanță de aproximativ 7,0 metri până la locul tamponării, or, pătimitul a indicat pe parcursul cercetării judecătorești că în momentul traversării

mașinile erau departe, automobilul de model Mercedes E200 condus de Valeriu Miron l-a observat când i-au mai rămas să traverseze 2 metri, menționând că ultimul nu a frânat, circumstanțe care demonstrează și completează declarațiile depuse de către pătimitul Victor Țarălungă în cadrul urmăririi penale.

La fel, instanța de apel a argumentat apărării precum că, pietonul Victor Țarălungă și-a schimbat declarațiile de-a lungul procesului penal, așa cum îi era comod pentru a se dezvinovăți pe sine, și pentru a-l învinovăți pe Valeriu Miron, or, acesta constituie doar o părere subiectivă a apărării, și nicidecum nu s-a indicat asupra pretinselor contradicții în declarațiile ultimului, astfel că modificarea neesențială a acestor mărturii nu constituie temei de a nu da crezare relatărilor pătimitului, în contextul în care acesta a fost preîntâmpinat de răspunderea penală pe care o poartă pentru darea de declarații false.

Instanța de apel a indicat că, nu poate fi admis nici motivul apărătorului precum că, partea acuzării nu a adus suficiente probe în susținerea poziției sale. Simpla tamponare a pietonului nu demonstrează că făptuitorul a acționat cu vinovăție, or, în cazul dat, s-a adeverit cu certitudine imprudența manifestată de către inculpat, care a și dus la provocarea vătămarilor corporale grave ale lui Țarălungă Victor, cu atât mai mult că de fapt tamponarea pătimitului a avut loc anume urmare a manifestării imprudenței față de obligațiile pe care le are inculpatul în calitate de conducător al unui mijloc de pericol social sporit.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul apărătorului inculpatului în partea ce se referă la starea inculpatului în momentul impactului, condițiile rutiere, starea tehnică a automobilului condus de către acesta, dar și faptul că pe banda din sens opus era ambuteiaj, or, anume faptul că pe banda de deplasare din sens opus ar fi fost ambuteiaj, (*ceea ce de fapt nu s-a confirmat*), urma să ducă ca inculpatul să manifeste atenție și reacție sporită, având în vedere posibilitatea traversării străzii de către pietoni în diferite locuri. Anume existența ambuteiajului pe banda din sens opus, trebuia să aibă acel imbold pozitiv și influent asupra stării psihofiziologice a inculpatului, și dexterității în conducere, în vederea evitării accidentului rutier, fapt nerealizat la caz, în condițiile în care atât partea vătămată, cât și martorii audiați, au confirmat că inculpatul nu a frânat brusc pentru a evita impactul, și nici nu a încercat într-un careva mod să vireze pentru a nu pune în pericol siguranța traficului rutier.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a respins argumentul apărării inculpatului precum că la baza întocmirii raportului de expertiză din 04 decembrie 2014, au stat declarațiile părții vătămate potrivit cărei: pietonului Victor Țarălungă, a parcurs o distanță de aproximativ 7.0 metri până la locul tamponării, însă a doua versiune se bazează pe declarațiile obiective depuse de martorul ocular Maxim Gore,

potrivit căruia distanța de la pieton, când a ieșit de spatele microbuzului, până la autoturism era de 1,5 m. iar această distanță este reală, luând în considerație că pe partea opusă a carosabilului erau automobile în ambuteiaj, iar pietonul a trecut printre acestea, astfel că șoferul fizic nu putea să observe pietonul, deoarece a ieșit pe neașteptate din spatele unui autoturism de gabarite mijlocii, în cazul dat expertul stabilind corect că inculpatul nu dispunea posibilitatea tehnică de a evita tamponarea cu obstacolului (pietonului) aplicând metoda frânării.

Astfel, instanța de apel a reiterat că deși martorul Maxim Gore a afirmat că pătimitul Victor Țărălungă a ieșit pe neașteptate din spatele unui microbuz aflat în ambuteiaj, acest fapt a fost combătut de către pătimitul Victor Țărălungă, și martorul Vasile Gordei, care au comunicat că înainte de a începe traversarea drumului, Victor Țărălungă s-a uitat în ambele direcții de deplasare ale drumului, asigurându-se că pe banda a doua nu este nici-un automobil, totodată atât pătimitul, cât și martorul audiat au confirmat că inculpatul Valeriu Miron avea posibilitatea de a-l vedea pe Victor Țărălungă, și respectiv de a evita impactul rutier. De altfel, în confirmarea versiunii date vine și raportul de expertiză nr.34/12/1 -R-1297 din 22.03.2016, a CTC și EJ a IGP a MAI, conform căruia din punct de vedere tehnic, pentru condițiile în care pietonul a parcurs distanța de 9.0-9.7 metri în timp 5.13-5.35 sec. (din momentul declanșării obstacolului pentru circulație în câmpul de vizibilitate a conducătorului și până la momentul tamponării), conducătorul autoturismului „Mercedes E200”, deplasându-se cu viteza de 50 km/h dispunea de posibilitate tehnică de a evita tamponarea obstacolului (pietonului) aplicând metoda frânării.

Totodată, instanța de apel a menționat că, chiar și existența ambuteiajului pe banda de deplasare din sens opus trebuia să fie un factor determinant pentru inculpatul Valeriu Miron, în aprecierea corectă a situației rutiere, și manifestarea unei atenții sporite, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului rutier, iar în cazul dat, dânsul a manifestat o imprudență față de obligațiunile sale, și nu a văzut la timp partea vătămată Victor Țărălungă, care deja finaliza traversarea străzii.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, la caz rapoartele de expertiză efectuate sunt complete, și nu necesită careva explicații suplimentare, fiind soluționate toate întrebările și constatate toate circumstanțele producerii accidentului rutier, astfel că instanța de fond corect a respins cererile privind audierea experților, dar și efectuarea unor expertize judiciare repetate din lipsa de temeuri de fapt și de drept.

La fel, instanța de apel a respins alegațiile apărătorului inculpatului precum că, pietonul a traversat drumul într-un loc nereglementar, deoarece a trecut drumul prin spatele unui vehicul (microbuz) care era oprit în ambuteiaj pe sensul opus, că pietonul nici nu s-a asigurat când traversa drumul, de asemenea că, traversarea a avut loc în

preajma unei intersecții, unde nu era trecere de pietoni, or, conform pct. 114, subpct. 2) Regulamentul Circulației rutiere, „în cazul în care în limitele vizibilității (100-150 m) nu sunt treceri pentru pietoni sau intersecții, pietonii pot traversa drumul numai după ce s-au asigurat că nu se apropie nici un vehicul, efectuând trecerea pe traiectorie perpendiculară în raport cu marginea carosabilului”.

Pe cale de consecință, instanța de apel a ajuns la ferma convingere că alegațiile invocate de către apărătorul inculpatului nu au substrat factologic, iar apelul declarat în sensul solicitării de achitare este unui vădit neîntemeiat, astfel că actul judecătoresc pronunțat la caz în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului urmează a fi menținut.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a constatat că instanța de fond a aplicat inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 3 ani, iar potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea pedepsei închisorii, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Astfel, instanța a ajuns la concluzia enunțată mai sus, ținând cont de lipsa circumstanțelor agravante, personalitatea ultimului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu este angajat în câmpul muncii, a comis pentru prima dată o infracțiune din imprudență, instanța de judecată, a considerat că, în privința inculpatului, pentru comiterea unei infracțiuni din imprudență, este echitabilă aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

De asemenea, instanța de apel a notat că, acțiunile inculpatului Valeriu Miron cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, infracțiune care în conformitate cu art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune gravă și care nu prevede pedepse principale alternative, ci doar pedeapsa principală cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani (sanctiune penală în vigoare la momentul comiterii faptei infracționale).

Instanța de apel a notat că, prin sentința contestată la caz, s-a dispus admiterea parțial a acțiunii civile înaintate de avocatul Victor Zagaiciuc în numele părții vătămate Victor Țarălungă și s-a încasat de la Valeriu Miron în beneficiul lui Victor Țarălungă prejudiciul material în suma de 14 269 lei și prejudiciul moral în suma de 60 000 lei, la fel s-a încasat de la Valeriu Miron în beneficiul lui Victor Țarălungă suma de 5 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistenta juridică.

Totodată, instanța de apel a conchis că, acțiunea civilă este întemeiată și justificată în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin

infracțiunea săvârșită, inculpatul i-a cauzat părții vătămate Victor Țarălună, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1716/D din 14.07.2014, Victor Țarălună, s-a ales cu vătămări corporale, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare gravă, în rezultatul cărora a determinat supunerea părții vătămate la suferințe fizice și psihice, la caz se atestă un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de părțile vătămate, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală de a înainta o acțiune civilă privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar prin prisma prevederilor art. 616 alin. (2) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel s constatat că, suma de 60 000 lei în beneficiul lui Victor Țarălună, încasată cu titlu de prejudiciu moral de către prima instanță din contul inculpatului Valeriu Miron, este suficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părții vătămate, or, instanța de fond a ținut cont de semnificația valorilor sociale lezate și prejudiciul cauzat și a examinat suficient capătul de cerere referitor la încasarea prejudiciului moral.

Referitor la prejudiciul material, instanța de apel a remarcat că în acest sens, soluția instanței de fond este una justificată, or, fiind dispusă admiterea parțială a acțiunii civile în latura materială, instanța de judecată a soluționat și a constatat cheltuielile suportate de fapt de către partea vătămată în urma accidentului rutier, în raport cu cele solicitate spre încasare din contul inculpatului, partea vătămată a suportat cheltuieli legate de tratament și deplasare în suma de 14 269 lei, prin urmare, instanța de apel nu pune la dubii bonurile de plată prezentate de partea vătămată, anexate la dosar, or, deși bonurile de plată nu au fost însoțite de prescripții medicale, polița de asigurare a persoanei nu acoperă toate cheltuielile necesare.

De asemenea, instanța de apel a susținut că, instanța de judecată justificat a dispus încasarea din contul inculpatului și a cheltuielilor pentru asistenta juridică, or, conform bonului de plată seria WL nr.990211 din 13.09.2016, pentru asistență juridică acordată de Biroul Asociați de Avocați „Dialog” partea vătămată Victor Țarălună a suportat cheltuieli în suma de 5000 lei (Vol.II, f.d.2).

Cu referire la alegațiile avocatului precum că, acțiunea civilă urmează a fi respinsă ca fiind tardivă, or, deși fapta comisă de inculpatul de care se face vinovat a fost săvârșită la 19.05.2014, iar din momentul comiterii faptei infracționale până la

emiterea sentinței de condamnare au trecut mai bine de 3 ani, aceasta nu constituie un temei de a respinge acțiunea, în situația în care, partea vătămată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în cadrul examinării procesului penal de învinuire a lui Valeriu Miron.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar declarat de către procuror în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a deciziei, în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale, cu remiterea cauzei spre rejudecare către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul a menționat că, instanțele de fond eronat au suspendat condiționat executarea pedepsei penale aplicate inculpatului, or, instanțele urmau să ia în calcul prevederile art. 61 Cod penal, și să aplice o pedeapsă mai aspră.

5.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Andrei Briceac în numele inculpatului și ultimul, prin care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, recurenții susține aceleași argumente indicate și în cererea de apel și anume: dezacordul cu aprecierea probelor, condamnarea inculpatului în baza presupunerilor, acțiunea civilă este neîntemeiată și tardivă etc.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

6.1. Referitor la recursul declarat de către procuror, Colegiul penal remarcă că, recurentul își întemeiază recursul său în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceasta este expusă neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția primei instanțe și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că, acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

Cu referire la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocat de către recurent, Colegiul penal susține că, acest punct conține 5 temeiuri care pot fi invocate

în recurs, însă recurentul nu a concretizat care din aceste temeuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare prevederile art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, a fost invocat declarativ.

Mai mult ca atât, Colegiul penal analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recursul declarat, constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Potrivit conținutului recursului, recurentul critică decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, invocând că, eronat inculpatului i-a fost aplicat prevederile art. 90 Cod penal, prin care s-a dispus suspendarea condiționată a executării penale, fără a lua în calcul scopul pedepsei prevăzut de art. 61 Cod penal.

Colegiul penal susține că, motivele invocate de către procuror au fost indicate și în cererea de apel, la care instanța de apel s-a referit și a dat răspuns, cu care instanța de recurs este de acord și anume „(...) ținând cont de lipsa circumstanțelor agravante, personalitatea ultimului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu este angajat în câmpul muncii, a comis pentru prima dată o infracțiune din imprudență, instanța de judecată, a considerat că, în privința inculpatului, pentru comiterea unei infracțiuni din imprudență, este echitabilă aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată pe o perioadă de probațiune de 2 ani” (pct. 4.1. din prezenta decizie).

În aceste condiții, Colegiul penal consideră că, n-au fost constatate careva erori de drept în speța examinată, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

6.2. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Andrei Briceac în numele inculpatului și ultimul, instanța de recurs susține că, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 06 februarie 2019, în prezența inculpatului și al avocatului acestuia, Andrei Briceac, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de

judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 146, vol. II).

Din materialele dosarului rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 06 martie 2019, inculpatul și avocatul acestuia fiind prezență la ședință (f.d. 147, vol. II), decizia a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău în aceeași zi.

Avocatul Andrei Briceac și inculpatul au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la 13 aprilie 2019 (f.d. 186, vol. II), astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat la 8 aprilie 2019, inclusiv. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurenții, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Mai mult, recurenții nu aduc careva argumente întemeiate în justificarea motivelor întârzierii declarării recursului.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Referitor la argumentele recurenților, expuse în pct. 5.1 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), alin. (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul delegat în Procuratura de circumscripție Chișinău, Valentina Bradu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Miron Valeriu Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Andrei Briceac în numele inculpatului și ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Miron Valeriu XXXXX, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă. Pronunțată integral la **18 iulie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan